

CLEVELANDSKA AMERIKA

NEODVISEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI.

ST. 37. NO. 37.

CLEVELAND, OHIO, PETEK, 9. MAJA 1913

VOL. VI

Mestne novice.

Novi clevelandski mestni čartter bo određen, da se ustavni poseben oddelok za revewe.

NAPREDNO MESTO.

Cleveland dobi z novim čarterjem tudi nov oddelok vlade, kateremu bo ime "Oddelok za javno blagostanje". Dosedaj smo imeli politički oddelok, finančni oddelok, oddelok javne službe. Za siromaka se ni došlo zmenilo, pač pa se bo to zgodilo v prihodnosti. Mesto Cleveland je bilo vedno prvo, ki koraka z duhom časa naprej; in dasi ravno ne moremo reči, da je vzorno mesto, do skrajnosti, vendar se v Clevelandu gleda veliko več na ljudsko korist kot drugje. Nov oddelok mestne vlade bo imel načelo študirati revščino, zločine, nezmožnost staršev podpirati svoje otroke in druge družabne dolžnosti, ki se pojavljajo danes v naši sredini. Glavna naloga novega oddelka bo, da se podeli ljudstvu več izobrazbe, da se producira več tiska, da se ljudi poduci o stvarih, ki so körstne za človeško življenje, za napredek in boljšo bodočnost.

Vrhovno sodišče v Columbusu je sicer odločilo, da se mesto ne sme v to vtipati, vendar župan Baker je mnenja, da vrhovno sodišče o tem nima nicensar govoriti, pač pa ljudje sami, ki volijo. In tako bo ta točka, ki daje mestni upravi pravico in dolžnost skrbeti za blagostanje vsakega posameznika v mestu, kolikor to dopuščajo razmere, prišla pred volitve 1. julija, ko se da volivcem na prostu voljo, ce sprejmejo čarter ali ne. Seveda so zopet na delu razni bogati politikarji, ki trdijo, da mesto za to nima denarja, in katerih večna misel je, da mora ostati ljudstvo v temi in nevednosti, da si ne more pomagati naprej, in da potem ljudstvo toliko lagje izkorisčajo. Toda Cleveland je napreden, in naprednega duha v Clevelandu ne more nihče ustaviti.

"Zivega te bodo začgali, tebe in tvojo ženo", tako je pisal neki socialist našemu uredniku. Pismo, oziroma poštna dopisnica je bila sprejeta v uredništvu našega lista v sredo popoldne. Pisatelj dotičnih vrstic je dobro znan, in mogoče se že sedaj za glavo prijema, ker je naredil tako silno neumnost. Seveda, kot vedno, se je bal, podpisati pravo ime, in se je podpisal Janez iz Ribnice. Toda ta Janez ni iz Ribnice, ker so tam prevedeli pačni ljudje, da bi pisali take otročje grožnje, pač pa vemo, da je bližu tam, kjer ljudem kolles manjka v glavi. Ta socialist si pač želi, da bi se vrnili srednjeveški časi, ko so menih začigali coprine na grmadah. Objednem pa kaže to pismo, v katerem se grozi da začgo našega urednika in ženo zivega, vso nagoč socijalistične kulture podivjane, ki v svoji fanatiki ne ve več nobene meje dostojnosti. Grozilino pismo, katero smo prejeli dobi vladu. Z jedinjenih držav v roke, ki bo pokazala temu Janezu, kaj se pravi, pošiljati grožnje po pošti. Nam je že dovolj nemnost od teh barab.

Nekaj izvanredno lepega bo v nedeljo razvite nove zavete društva "Napredne Slovenske" s. 137 SNPJ. Kot smo že poročali, je zastava ena najlepših, kar jih imajo društva v Clevelandu. Velikanska manifestacija narodnih društev, ki spadajo k SNPJ, SSPZ, SDPZ in SDZ, se bo pokazala v so-

lidarnem nastopu. Šestindvajset društev bo korakalo. Slavnostna govornica bo Zofija Birk, črnsne deklamacije so pa v rokah gospice Josipine Laushtove in Julije Volk. Parada se začne ob 2. popoldne, sprevid otvori slovenska godba, potem korakajo Sokoli v uniformah. Po prihodu v dvorano je razvite in potem se vrši lepa zabava. Društvo, ki ima toliko narodnih in naprednih slovenskih žen v svoji sredini, želi mo največjega uspeha.

Vedeli smo že naprej, da bo tako prišlo, da bodo piskali in trobili, da lažemo in nerescimo poročamo. Nameč glede dogodkov pri seji dr. Primoz Trubar. Z brzovjakami in dopisi sedaj pravijo, da lažemo. Mi smo takoj pri prvem svogeni poročilu ostro obošdili pretep, ker je to znamenje surovosti in obžalovali smo tudi dejstvo, da je bil predsednik S.N. P.J. v Clevelandu napaden, in smo to ostro obošdili kot čin barbarov. Toda naša dolžnost je bila poročati resnico in nič druga. In to smo zapisali. Citateljem raznih listov naj nikar na trosjivo gotovi krogi peska v oči in pri tem napadajo nas, ker iz tega se le vidi, kako jih resnica v oči bode. In če gotovi krogi ne bodejo mirovali, pa se dobri en človek, ki je bil toliko predren in neizobrazen, da je udaril pri seji predsednika. Prič pa, ki so bile zraven, je dovolj na razpolago. Kdo torej laže?

V nedeljo bodejo igrali na Drugovičevih prostorih igralci od društva St. Louis dve igri, prvo z dr. Z. M. B., ki se začne ob 1. uri standard, in drugo z dr. Edinost, ki se začne 3.30 standard. Slavno občinstvo je prošeno, da se umakne z igralnimi prostorovi, kadar se jih pravi, ker sicer je teško igrati. Igralcu tudi prosijo, da se gledalci ne vmešajo v igro, kot se je to zgodilo zadnje nedeljo, pač pa naj ostanejo na svojih sedežih, in vse se bo mirno vršilo.

V nedeljo popoldne se vrši redna meseca Slovenskega podp. društva. Člani so prošeni, da se polnoštivilno udeležijo seje.

Danes priobčujemo trimesčni račun Slovenske Dobrodelenne Zveze, ki kaže krasen napredok te organizacije tekoma treh mesecev. Blagajna steje, sedaj že mnogo čez \$4000.00, kljub temu, da je bilo splaćano skoro en tisoč dolarjev bolniške podpore v treh mesecih. Zveza steje danes že 852 članov in novi člani neprestano pristopajo. Račun se je nekoliko zakasnil, ker gl. tajnik ima dela čez glavo, kajti čez dan mora delati v tovarni, in zvezca si vzame svoje proste ure, da ureduje Zvezine posle. Poleg tega je pa število članov, od kar je sedaj najmanj na delu narastlo čez 600 oseb.

Poroča se iz Ljubljane, da se bo sokoski izlet v Ljubljani vendar vršil. Baje nastopajo vsi slovanski poslanci v državnem zboru osto proti vladu, ki je sprva sokoski izlet prepovedala. Tudi iz Clevelandu bo nekaj udeležencev.

V torek je v Lorainu dobljeno 25 Slovencov državljanskih papir. Znamenje, da se rojaki tudi tam zanimajo za svoje državljanske pravice.

Slovenske Sokolice, ki spadajo k S. D. P. Z. katera Zvezda ima sedaj v Clevelandu konvencijo, priredi delegatom v nedeljo popoldne in zvečer dve igri, in sicer "Pravica se je skazala" in "V jecti". Dobiček igre je za novo slovensko šolo. Rojaki so uljedno vabjeni k tej veselici, ker se lahko spoznajo z marsikakim rojakom iz daljnih krajev, kajti navzoči bodojo tudi delegatje. Zacetek ob 7. zvečer.

Nekaj izvanredno lepega bo v nedeljo razvite nove zavete društva "Napredne Slovenske" s. 137 SNPJ. Kot smo že poročali, je zastava ena najlepših, kar jih imajo društva v Clevelandu. Velikanska manifestacija narodnih društev, ki spadajo k SNPJ, SSPZ, SDPZ in SDZ, se bo pokazala v so-

Nemiri v Parizu.

Parizu je nastala cela revolucija, ko je prišel tja španski kralj Alfonzo na obisk.

SUFRAGETE.

Pariz, 8. maja. Španski kralj Alfonzo, ki je pred tremi tedni komaj ušel smrti, je prišel včeraj v Pariz, da obiše predsednika francoske republike. Anarhisti v Parizu so uporabili to priliko za splošno demonstracijo proti kralju. Ko je stal kralj pri francoskem poslaništu, se je zbral mahoma kakih 300 anarhistov, ki so kričali živijo Ferrerju in doli z morilem španskim kraljem. Nad 600 policistov se je potem navalilo na anarhiste, kateri so s sabljami tolkli, dokler ne niso razpršili na vse strani.

Raztepeni anarhisti so potem po drugih ulicah razbijali svetlike in poškodovali hiše, ki so bile okrašene. Policia je imela veliko sitnost, da je ugnała anarhiste.

Obisk kralja Alfonza v Parizu je političen. Prišel je v Pariz, da se pogovori s francoskim predsednikom glede francosko-španske zveze. Francoska vlada se je tako bala za kožo španskega vladarja, ko se je mudil v Parizu, da je poklicala pod crožje 25.000 vojakov, katere je nastavila pocesti, kjer se je kralj vozil. Na kolodvoru, kjer je kralj izstopil, se je zbrala velikanska množica ljudij, ki je kralja pozdravljala.

Pripravljeni za poletje.

Vsakdo se pripravlja za poletje, da očisti svojo hišo, toda očistiti se mora tudi telo. Najbolje je Trinerjevo ameriško gremko vino. To zdravilo deluje naravnost na prebavljalne organe, očisti jih popolnoma, jim da novo moč in poveča njih dolžnost. To materialno pomaga pri prebavi in nam dovoljuje, da zavijemo toliko dobre hrane, kolikor jo potrebujemo.

Utrdi telo proti napadom poletnih bolezni. Rabite to zdravilo vselej, kadar čutite slabosti v želodcu, zgubite apetit, ste slabí, zaprti, imate glavolob, krčce itd. Po lekarnah. Jos. Triner, 1333-39 So. Ashland ave. Chicago, Ill. Za zunanje boleznine rabite Trinerjev liniment, ki točno deluje.

Rudeča zastava.

East Liverpool, O., 7. maja Tukajšnji socialisti so dva krata obesili rudečo zastavo na svojem poslopu, toda ljudje so vedno strgali s hiše. Ko so jo tretiči obesili, je pa župan ukazal jo odstraniti, da ne bi bilo nadaljnih nemirov. Venart so socialisti zastavo zoperili.

V soboto imajo rojaki Newburgu shod glede zadružne prodajalce. Vse rojake pozivljemo, da se ga obilno udeležite. Shod se vrši v prostorijah Jos. Smrekarja na 82. cesti.

V Norwood gledališču bodo predstavljali v nedeljo slike iz življenja Napoleona Velikega in cesarice Evgenije. Jako zanimiva slika.

Dr. "Orel" priredi v nedeljo popoldne in zvečer dve igri, in sicer "Pravica se je skazala" in "V jecti". Dobiček igre je za novo slovensko šolo. Rojaki so uljedno vabjeni k tej veselici, ker se lahko spoznajo z marsikakim rojakom iz daljnih krajev, kajti navzoči bodojo tudi delegatje. Zacetek ob 7. zvečer.

Nekaj izvanredno lepega bo v nedeljo razvite nove zavete društva "Napredne Slovenske" s. 137 SNPJ. Kot smo že poročali, je zastava ena najlepših, kar jih imajo društva v Clevelandu. Velikanska manifestacija narodnih društev, ki spadajo k SNPJ, SSPZ, SDPZ in SDZ, se bo pokazala v so-

Proti delavcem.

V državi Ohio se sedaj agitira, da se s pomočjo referendumu odvzame delavska poškodnina. Sovražniki delavcev so na nogah, da jim strajgo iz rok majhno drobtino. Rojaki, kadar bo prišlo do volitev, pazite, da boste volili v svojo korist. Ne dajte se premotiti od bosov.

Ohioška državna postavoda je sprejela meseca marca nad vse važno postavo, ki prisili vse delodajalce, da plačujejo v posebno blagajno gotovo svote, in če se kak delavec poškoduje, tedaj dobi primereno nagrado, ki bo pa vselej za sto percentov večja kakor je bila danes ona, katero so delodajalci dajali svojim uslužencem, ki so se pri delu poškodovali.

Za lanskega leta, ko so se vršile volitve, ali naj se ta točka, ki zavarjuje delavce, sprejme v ustavo, smo omenili, kako tud odpor so kompanisti naredili. Delodajalci so dobro vedeli, da će ljudje voliti za delavska poškodnina, da bodo morali veliko bolj paziti na delavce v tovarnah, da bodo stroji v redu, da so v tovarnah vse varnostne priprave, kadar jih zapoveduje država, itd. Že lansko leto se je torej vnel hudo boj med delavci in delodajalci, in lastniki tovaren v državi Ohio so ztvovali skoraj cel milijon dolarjev, da bi podobili točko ustave, ki zavarjuje delavce.

Klub temu pritisku bogatih kompanij je bila dotedna točka 3. septembra lanskega leta sprejeta, in državna postavoda je moral narediti postavo, ki natančno določa glede delavske odškodnine. In kompanistom je vseeno zasjal se zadnjih žarek upanja, da izpodobijo to postavo, sedaj ko je narejena, ali jo pa vsaj zavlečo za nekaj let.

Namreč, 3. septembra lanskega leta, ko smo sprejeli točko za delavska odškodnino, je bila objednana tudi točka, kateri se pravi referendum. Vsaka postava namreč, katero so naredili v državi Ohio, se lahko da posebej še ljudstvu na glasovanje, če je zadovoljno z njo ali ne. Za to je treba 15 percentov vseh volivcev v državi Ohio, da se podpiše na pravilno pršnjo, ki se pošlje državnemu tajniku. V Ohio se torej zahteva 70.000 podpisov in postava glede delavske odškodnine bo šla zopet pred ljudi, ki so se enkrat volili o njej.

Ce pa pride jeseni do volitve, da se ovrže delavska postava, tedaj pa stopite na volišče in volite: Ne.

Bodite previdni, in ko bodo hodiči okoli vas za podpis, ne udajte se jim. Dobre po glejte prej, kaj podpiše, da ne boste pisali sebi smrtno odsodbo. Tako teško je danes za delavca zlobiti si svoje stanje, in kadar dobiti drobitno dobro, tedaj pa pridejo takoj lačni in krvizeljni volkovi, ki hočejo delavcu tudi to drobitno odvzeti. Mi smo dovolj pripravili vodljivo lansko leto delavcev v državi Ohio, koliko dobroga pomeni nova postava, in vsakdo je prepričan, da za enkrat se ne more boljšega dobiti. Torej se držimo tega in upajmo, da pride sčasoma še boljša postava, in če bodo delavci združeni, da se ta malo dobro, ki so delavci dobili, propade za dolgo časa.

Tajnik delavske zveze, Peter Hasenpflue, se je izrazil: Po vsej vsem unirske ljudem in delavcem sploh, da ne podpiše pravilno pršnje za volitve. 70.000 podpisov se zahteva za zopetne volitve. Sicer se ne bojimo, da bo do tega prišlo, toda ljudi v državi tudi to državljajo. Raditega je clev. delavska zvezda sklenila, da se bo borila proti volitvam o delavske odškodnini, sicer se lahko nadamo, da se ta malo dobro, ki so delavci dobili, propade za dolgo časa.

DENARJE V STARO DOMOVINO pošljiamo:

50 kron	za 10.30
100 kron	za 20.45
200 kron	za 40.90
300 kron	za 61.35
400 kron	za 81.80
500 kron	za 102.25
1000 kron	za 204.00
2000 kron	za 407.00

Poštarna je vsteta pri teh svotah. Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vmarne odbitke.

Naše denarne pošljitative izplačujejo v kr. pošti hranišni urad v 11 do 12 dneh.

Denarie nam poslati je najpriljubljenje do \$50.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem plamu, večje zneske po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER
2 Cortlandt St., New York, N. Y.
ALI PODRUŽNICI
6104 St. Clair ave., N. E.
CLEVELAND, O.

Zapisnik S. D. P. Z.

Posledice vojne.

I. SEJA.

Brat predsednik Mihail Rovanšek vtori sejo s primernim govorom in pozdravom odbornikom in delegatom ob 8. uru zjutraj, dne 5. maja 1913.

Na dnevni red pride ureditev dnevnega reda zborovanja. Po daljši debati se sprejme soglasno, da se izvoli poverilni odbor, za pregled pooblastil. V poverilni odbor so imenovani Štefan Zabrič, Jakob Brenčič, Alojzij Gregorič. Poverilni odbor se za nekaj časa odstrani, da pregleda ako so vsi delegati pravilno izvoljeni od svotih držav. Po končanem pregledu poroča poverilni odbor sledi: Pooblastila so vsa vredna pred Skadrom ali v okolici 30.000 moč svoje armade in najboljšo oblegovalno topnijo, je baje izvedela, da namerava Avstrija nenehno udreti v Sandžaku, če se Šrbijska vojska se vredno pred Skadrom ali v okolici 30.000 moč svoje armade in najboljšo oblegovalno topnijo, je baje izvedela, da namerava Avstrija nenehno udreti v Sandžaku, če se Šrbijska vojska se vredno pred Skadrom ali v okolici 30.000 moč svoje armade in najboljšo oblegovalno topnijo, je baje izvedela, da namerava Avstrija nenehno udreti v Sandžaku, če se Šrbijska vojska se vredno pred Skadrom ali v okolici 30.000 moč svoje armade in najboljšo oblegovalno topnijo,

Zalosten večer.

Sedela je pri svoji mizici, glava ji je klonila na prsi in krčevito ihtenje ji je stresalo telo. Duša ji je ječala pod težkim bremenom. Ni je bilo solze v njenem oku in vendar bi ji bila dela tako dobro. Toda zmanjša se je ji je krčilo in bala se je, da obnemore.

Sveča je plaplapala na mizi, pred njo so ležali odriči zvezki, knjige — a ona se ni menila za delo. Kako tudi?

Tiho je bilo v sobici, čulo se je le enakomerno dihanje njenega malega brata, ki je ležal v njeni postelji zakopan do vrata v odelju. Se so se mu poznali sledovi solza na licih, toda usteča so mu bila na smeri. Kdo ve, o čem je sanjal? O zlatih gradovih, o zakletih kraljicah?

Pred dobre pol ure pa je razsajal vilhar v teh mirnih prostorih, krik in vik se je razgoljal po sobah. Bil je zopet eden izmed onih strašnih dni, pred katerimi je trepetala in katerih se je bala, saj so ji vedno vzeli vso zmožnost do dela, ki ji ga je malagaj njen poklic.

Oče je bil šel zgodaj v posteljo; pričgal mu je luč in pričesa časopise. Rekel je:

"Pođi v kuhinjo in poglej, če je še kaj kave zame in mi jo prinesi."

Pil je mnogokrat še po večeri malo kave. Dana se je obrnila in hotela skozi prvo sobo v kuhinjo; toda naenkrat ji je mati zastavila pot in rekle osorno:

"Nikamor mi ne pojdeš! Ali sem jaz še na svetu, ali ne? Ali mislite, da me boste živo kopali? Saj vem, kaj hočeš. Da bi prišle tiste twoje sestre gospodinjite k nam namesto meni. Tiste copernice, toda nikoli, da veš, nikoli, dokler sem, jaz tukaj. In ti," obrnila se je k Dani, "imaš tudi njegove sestre holj v časti kakor svojo mater. Ali sem jaz sploh twoja mati ali ne?"

Dana je stala ob vratih blešči kakor smrt; toda v srcu jo je zaškrello: "Mati!"

Okrog nje se je razsirjal duh po zavžiti pijači in Dano je streslo do mozga.

"Pusti me po kavo in miruj, lepo te prosim!"

"Nikamor ne pojdeš, prav nikamor. Ce meni ne zna reči za kavo, pa je ne bo dobil. In tiste njegove sestre in ti si jim popolnoma podobna, njegovim kmetiškim sestrám, fuji!"

Oče, ki je bil skočil pokonči, je kakor onemogel padel vznak nazaj na posteljo in bolnestno zaječal.

Ze zopet! Bilo je prehudo vse to, kar je moral trpeti in njegovi živeci so bili skrajno razdraženi.

"Dana, pojdi v svojo sobo in zapri obča vrata."

"O seveda, le lepo ji govoriti in mene naj vun zapre! Saj bom šla, pa takrat, kadar bom sama hotela. Dana pa me ne bo vun zapirala. Le potujo jaj daj, boc že videl, kaj boš zredil. Se vprašaš je nikdar ne, kam gre in kod hodi. Bo že kaj iztaknila in to bi vama obema privočila!"

Okamenela je stala Dana in strelala v skozeni materin obraz. Sama sebi ni verjela; to, to more govoriti mati svoji hčeri? Ali je to mogoče? Divje je planil oče pokonci:

"Ali mi boš pustila otroka v miru s svojim peklenskim jezikom?"

Dana se je vrgla med njiju, sicer bi jo pobil kakor psa.

Vsa trepetajoča je šepnila očetu:

"Lepo te prosim, pojdi z doma, kamor hočeš; tebi bo bolje in nam bo dala mir."

Ves se je tresel, ko je iskal površnik v klobuk. Vsa besna se je zagnala žena vanj in mu hotela na vsak način vzeti klobuk. Otresel se je je kakor strupenega gada in odsel opetajočih korakov v noč.

"Sveča sedaj je pa šl. Še ti pojdi, še ti!" kričala je še nekaj časa. Dana pa je stala ob oknu in strmela v zvezde. Iz Danine sobe se je začulo nekaj kakor ihtenje. Mati je skočila pokonci in divjala tja.

Najmlajši, osemletni Dani bratec je sedel v svoji posteljici in tičal obrazek v roki.

"Kaj pa jokaš: Dana in oče sta zleh; kajne, ti si pa moj!"

"Pusti me," in porinal jo je proč od sebe.

"To je tudi twoje delo, Dana. Sedaj me že najmlajši nemara. O, saj vas bo kazoval vse Bog in jaz upam, da to doživim!"

V Dani je vpilo sreč: "Ne kaznuij je, Bog, saj ne ve, kaj govorji. Samo miru te presim, dobri Bog, samo miru, sicer omagam." Besede pa ni bilo iz njenih ust; kdo bi se preprial z verno? Saj to ni mati!

"Pa sami bodete, kar sami. Se klicali me boste, pa me ne bo!"

Z vso silo je zaloputnila vrat za seboj. Dana je odsila v svojo sobo in zdelo se je ji, da se pogreza svet okrog nje.

Kakor omofene se je zapoteka k Vladkovi posteljici in se vseledela nanjo. Oklenil se je je okrog vratu, rahlo pritisnil svoj slzni obrazek njenim lamenim in hteč rekel: "Moja Dana!"

"Zelo si zalostna, Dana?"

Zbralja je vso moč in se nasmaja:

"Ne, čemu bi bila?"

"Res nisi?"

"Res ne!"

Moja Dana!"

Prenehal je ihteti, potolažen je bil skoraj.

"Lepo te prosim, nesi me v svojo posteljo, tu bom tako sam!"

Prijela ga je in ga odnesla v svojo posteljo. Sklonila se je k njemu in zopet se je oklenila dvoje šibkih rok.

Pričela mu je pričevanje povest o sedmih gradovih in o sedmih kraljicah. Počasi sta mu omahali roke, še enkrat je rekel kakor sam zase: "Ni žalostna, Dana, nil" in se nasmehnil. Spal je in ni slišal več povesti.

Dana pa je sedla k mizi in težko ji je bilo. Dobro je Vladko. Zaspi in pozabi. Kdaj pa pozabi ona?

Kje hodi oče? Kdo ve? In delo dolžnosti kliče, Dana pa izmučena. Sveča plapola na mizi, zvezki in knjige leže odprte.

Glava kloni Dani na mizo, roke si je bila položila pod njo, senji je zatisnil oči. Sveča pa plapola in riše čudne sence po stenah...

Slepec.

Pričel je vsak drugi dan ob petih. Pričakovala sem ga, ker je bil točen in stala že vedno sredi sobe, ko je vstopil. Sedel je in klavirju in pustil knjigo, iz katere je igral zaprto. Bil je slep.

Ni bil slep od rojstva, Nesreča je bila, da je oslepel. Ko se mi imel osem let, se je igral z drugimi otroci na domaćem dvorišču. Tam je bila vnapenica, kjer so prejšnji dan kuhalili apno. In kakor bi ga bil zlodje zmotil, si je med igro zmislil in letel k jami gledat, če apno še vre. Zaletel si je in sotaknil na eni izmed desk, ki so bile čez jamo položene. Deska je padla v jamo in on tudi, z glavo naprej. Apno je bilo že precej gorko. Komaj se je postavil na noge in začel kričati, so prilegli otroci in ga resili. Opečen je bil na rokah, nogah in na licu. Pa rane so začelile, tudi oči so začelile, pa bil je slep.

Bridko se je jokala mati, ki mi je sama pravila to nezgodno. "Ve veste," mi je rekla, kako me je srce bolelo, ko so drugi otroci segali po kruhu, po igračah, eden po drugem, on pa je stal mirno zraven in čakal da mu kdo reče. Prej pa tako živ in nemire. Ko mi je zdravnik v bolnišnici rekel, da fant ostane slep, sem žečela, da bi ga raje mrtvega iz jame potegnili, kakor pa, da ihm sedaj slepeca. Če nek čem se prejaka in mislila, s čim bi se bila pregrešila, da me Bog tako kaznuje. Pa vedno sem si moral reči, da se mi godi kričica.

"Bog ve, mati, za kaj je to dobro," sem jo tolažila. Usoda

se včasi čudno igra s človekom!"

Ko sem bila nastavljena kot učiteljica v tem kraju, je bil že več let na zavodu za slepce. Prvokrat sem ga videla, ko je prišel domov na počitnice. Kadar sem šla na izprehod proti Dravini, sem morala vedno imeti njiho hiše. Ni videl, da sem šla mimo njega in da ga opazujem. In dasi navadno iz oči čitamo mimo njega in da ga opazujem.

In dasi navadno iz oči čitamo mimo njega in da ga opazujem. In dasi navadno iz oči čitamo mimo njega in da ga opazujem. In dasi navadno iz oči čitamo mimo njega in da ga opazujem.

Misliš sem! Naročila sem mu, naj se navadi nekaj najboljših komadov. Medtem sem storila potrebne korake v mestu. V časnikih sem napravila veliko propagando za koncert. In res je vladalo v mesu naenavado navdušenje za neznanega slepeca — vitruoza.

Prišel je usodepolni dan. Komaj sem zakrivala pred Rudolfom razburjenje, ki me je navdajalo. Občinstva se je kar trdilo.

Veščaki so se divili njegovemu petju in igranju.

V odmeru je pristopil k Rudolfu ravnatelj filharmoničnega društva. To priliko sem znamenom porabila. Pristopila sem in govorila sama z ravnašnjem. Obljubil mi je z veseljem, da ga brezplačno izuriti Rudolfa v tam, kar mu še nedostaja.

Toda s čim ga živiti?... Ne bom razlagala posameznosti. Slo je prvo leto, četudi eto težnje. Drugo leto pa je služil sam, služil več nego je rabil. Vsi v mestu so poznali "lepega slepeca" ki je znal vsakogar očarati z omamljivim petjem. Imel je nebroj častilcev in častilk, ki niso štedili z favorikami.

Veselila sem se z njim. Enkrat se je peljal z menoj do domov k materi — oče mu je v tem času umrl.

"Kdo bi mislil," mi je rekla mati, "da se bo temu kdaj belje godilo kot vsem drugim mojim otrokom!"

V srečnem zakonu živi sedaj Rudolf na Nemškem. Na povedal je v tem mestu zaporedoma več koncertov in pri tem se je med drugimi zanjibuhila vanj bogata mestnjanka. Njen oče je bil materialist in je imel veliko jeze z edino hčerko, ki je bila že po silni zaročenja z nekim supoparnim industrijskim. Pa ona je ljubila umetnost in umetnika-slepca.

Ko je oče umrl, sta se poročila in živila že nekaj let v najlepši slogi in ljubezni. Pri tem nista pozabila skromne učiteljice slepčeve, ki se v zagorskih tihoti raduje njune sreče.

Potem sva se ločila za vedno. Sama sem bila tega križa, pa dolžnost mi je velevala.

Spoznaš sem, da moje znanje in igranje ne zadostuje več mlademu virtuozu. Učenec je dosegel in prekosil učitelja. Da pa bi hodil z mehali od gostilne do gostilne in si s tem služil, se mi je zdelo zanj premalo.

Misliš sem! Naročila sem mu, naj se navadi nekaj najboljših komadov. Medtem sem storila potrebne korake v mestu. V časnikih sem napravila veliko propagando za koncert. In res je vladalo v mesu naenavado navdušenje za neznanega slepeca — vitruoza.

Prišel je usodepolni dan. Komaj sem zakrivala pred Rudolfom razburjenje, ki me je navdajalo. Občinstva se je kar trdilo.

Veščaki so se divili njegovemu petju in igranju.

V odmeru je pristopil k Rudolfu ravnatelj filharmoničnega društva. To priliko sem znamenom porabila. Pristopila sem in govorila sama z ravnašnjem. Obljubil mi je z veseljem, da ga brezplačno izuriti Rudolfa v tam, kar mu še nedostaja.

Toda s čim ga živiti?... Ne bom razlagala posameznosti. Slo je prvo leto, četudi eto težnje. Drugo leto pa je služil sam, služil več nego je rabil. Vsi v mestu so poznali "lepega slepeca" ki je znal vsakogar očarati z omamljivim petjem. Imel je nebroj častilcev in častilk, ki niso štedili z favorikami.

Veselila sem se z njim. Enkrat se je peljal z menoj do domov k materi — oče mu je v tem času umrl.

"Kdo bi mislil," mi je rekla mati, "da se bo temu kdaj belje godilo kot vsem drugim mojim otrokom!"

V srečnem zakonu živi sedaj Rudolf na Nemškem. Na povedal je v tem mestu zaporedoma več koncertov in pri tem se je med drugimi zanjibuhila vanj bogata mestnjanka. Njen oče je bil materialist in je imel veliko jeze z edino hčerko, ki je bila že po silni zaročenja z nekim supoparnim industrijskim. Pa ona je ljubila umetnost in umetnika-slepca.

Ko je oče umrl, sta se poročila in živila že nekaj let v najlepši slogi in ljubezni. Pri tem nista pozabila skromne učiteljice slepčeve, ki se v zagorskih tihoti raduje njune sreče.

Društvo št. 1. Cleveland, Ohio.

Predsednik John Zulich, 1197 E. 61 St.; tajnik Anton Oštrir, 6039 St. Clair ave.; blagajnik Ivan Babnik, 1144 Norwood Rd.; seje se vrše vsako petek v mesecu pri John Grdinovi dvorani 6021 St. Clair ave. Društveni zdravnik J. M. Selškar, 6127 St. Clair ave.

Društvo št. 2. Cleveland, Ohio.

Predsednik John Zulich, 1197 E. 61 St.; tajnik Anton Oštrir, 6039 St. Clair ave.; blagajnik Ivan Babnik, 1144 Norwood Rd.; seje se vrše vsako petek v mesecu pri John Grdinovi dvorani 6021 St. Clair ave. Društveni zdravnik J. M. Selškar, 6127 St. Clair ave.

Društvo št. 3 Cleveland, Ohio.

Predsednik John Hodnik, 5611 Carley ave.; tajnik Adolf Petrič, 6127 St. Clair ave.; blagajnik Jos. Kalan, 6101 St. Clair ave. Seje se vrše vsako petek v mesecu pri John Grdinovi dvorani 6021 St. Clair ave. Društveni zdravnik J. M. Selškar, 6127 St. Clair ave.

Društvo št. 4 Cleveland, Ohio.

Predsednik Ivana Gornik, 1075 E. 61 St.; tajnik Jos. Ruzinger, 1194 Norwood Rd.; blagajnik Helena Mai, 1101 E. 61 St.; seje se vrše vsako petek v mesecu pri John Grdinovi dvorani 6021 St. Clair ave. Društveni zdravnik J. M. Selškar, 6127 St. Clair ave.

Društvo št. 5 Cleveland, Ohio.

Predsednik Frank Lence, 6401 Bonne ave.; tajnik Jos. Ruzinger, 1194 Norwood Rd.; blagajnik Helena Mai, 1101 E. 61 St.; seje se vrše vsako petek v mesecu pri John Grdinovi dvorani 6021 St. Clair ave. Društveni zdravnik J. M. Selškar, 6127 St. Clair ave.

Društvo št. 6 Nottingham, Ohio.

Predsednik Frank Lopatic, 186 E. 38 St.; tajnik Ig. Medved, 1551 Saranci Rd.; blagajnik Al. Levac, 1818 Ivanhoe Rd. Seje se vrše vsako petek v mesecu pri John Grdinovi dvorani 6021 St. Clair ave. Društveni zdravnik Dr. F. W. D. Flinke, 6202 St. Clair ave.

Društvo št. 7 Cleveland, Ohio.

Zgodovina bele sužnje Rosalinde.

Spisal Artur Gleason.

(Opomba. V pričajočem podajemo zgodovino mlade deklice, ki je bila zapeljana od trgovcev z belimi sužnjami. Iz oziru na družino, se je neno ime spremenilo, toda druga imena in dnevi, ki so tukaj omenjeni, so povzeti popolnoma iz sodniških aktov. Zgodovina nesrečne deklice je posredovanata natančno, in ima podago preiskovanja detektivov Zjednjenih držav in drugih seb.)

Zadnje poletje je bila Rosalinda krasna in ponižna deklica. Stanovala je v New Yorku v italijanski koloniji. Njen lep obraz in obnašanje ji je pridobilo mnogo prijateljev. Živilja je na 60. ulici v New Yorku, njen materjo in sestro in dvema bratoma. Stara je bila dvajset let. Imela je prijateljico, s katero sta skupaj pojavile v gledališču s premikajočimi slikami in skupaj v slaviščarne. Njeni prijateljici je bilo ime Florence, ki je bila bolj drzna kot Rosalinda, se ni bala moških, s katerimi se je lahko seznanjala. Rosalinda je občudovala svojo prijateljico in ji prepustila vedno vodilno vlogo. Najraje ste korakali po Bedford cesti, kjer se nahaja italijanska sladost in zabava.

Nekega lepega večera v maju, ko ste se sprejajale, stopili mahoma čeden mlad italijanski mladenič pred njiju in ju vpraša: "Ali je kaj z vama, deklice?"

Rosalinda je bila užajena, ker je govoril tako prijateljsko in je hotela groziti, da ga nazioni policiji. Toda mladi mož se je oprostil in se izjavil, da ni mislil nicesar slabega. Bil je prijazen mož, ki se je pridružil deklicam. Povedal je Rosalindi, da je lastnik gledališča na 35 Bedford St. kakor tudi da ima čistinico in likalnicino oblik. In v nekaj minutah se je že naslikal deklicama kot bogat mož. Povabil je obe, da obisete njegovo gledališče, toda Rosalinda ni hotela, pač pa mu je povedala, da će se hoče seznaniti z njim, da jo mora najprvo obiskati na domu pri njeni materi.

Tako so ta dan dobili in ločili. Toda mladi mož ni bil take narave, da bi zanemaril ponujano priliko. S pomočjo James Cunita, ki je bil prijatelj Florence, mu je posrečilo privedti več sestankov, kamor je tudi Rosalinda prihajala. Povedal je, da se imenuje Francesco Mariano.

In vsi štirje, Mariano, Rosalinda, James in Florence so hodili skupaj v gledališče, na sladoled in druge take zabave. Znanje se je kmalu spremenilo v prijateljstvo. Tekom sedmih dni je Mariano povedal Rosalindi, da jo hoče poročiti. Povedal ji je, da bi ji rad pokazal kako lepo bodoča živila, in pregoril jo je, da mu je sledila v njegovo stanovanje, ki je bilo baje na 36 Charles St.

Ko so prišli vši štirje na imenovani naslov, sta ostala Florence in James spodaj, Mariano pa je vodil Rosalindo v prvo nadstropje, kjer ji je pokazal stanovanje s štirimi sobami. Peljal jo je v kuhinjo in potem v spalnico, kjer jo je začel stiskati k sebi in poljubovati. Ona pa je pobegnila k vratom. Mariano pa potegne revolver in ga nastavi na njeni celo. Zakričala je. Nihče ni slišal.

Rosalinda je šla domov in povedala svoji materi. Druga dne je šla ona, njena mati in sestra na Bedford St. k dotednemu gledališču s premikajočimi slikami, kjer so se izrazili, da bi radi videli lastnika. In Mariano je prisel isti večer k materi, kjer je priznal, da je storil napačno napram Rosalindi, toda njegov trden sklep je, da jo hoče poročiti.

In drugega dne, 14. maja je Francesco Mariano poročil Rosalindu.

Takov po poroki je Mariano odpeljal svojo novo ženico v neko hišo na Waverly St. bli-

zu šeste avenije, kjer jo je imel denarja. Dva večera sta vprašali, kako naj živita, ker stanovala pri nekem prijatelju, don Ciccio, po imenu.

Nekega dne pa pride Mariano ves vesel k njej in ji pove, da ji dobil novo službo zunaj New Yorka, in prosil jo je, naj gre z njim, kjer bodeta začela novo živiljenje. Ona ga je prosila, da bi najprvo rada videla svojo mater, toda on je odgovoril, da se mudri. Isteveča jo je peljal na Grand Central postajo. Tam jo je puštil in stopil za trenutek v brzojavni urad, kjer je odpovedal slediče brzojavko.

Nino Sacco, 101 - 21. cesta Chicago.

Parto alle sei p. m. N. Y. Central, arrivo domenica tomorrow 9 P. M. Dimitre Marino.

Prestavljen: Zapusti N. Y. Central ob 6, zvečer in pride tja ob 9. zvečer jutri.

In šla sta na vlak. Ko sta prišla na La Salle St. postajo v Chicagi, ju je na postaji že pričakoval Nino Sacco. Ta človek je imel v oblasti slabe hiše. Stanoval je v hiši na vogalu Armour in 21. ceste v drugem nadstropju. Sacco je lastoval še dve drugi taki hiši.

Njegova prijateljica je bila Jennie Dorno, ki je prišla v provo nadstropje, kjer je pustil. Nekaj minut pozneje je dal petdeset centov, katere je izročila drugemu moškemu, ki je tudi dejal, da je lastnik hiše. Trenutek pozneje pa pride k njej drugi mož, katerega je videla pri vstopu v hišo in jo vpraša, če je "izučena".

Odgovorila je, da "ne", da je bila pravkar poročena z možem, ki jo je pripeljal v to hišo. Lastnik hiše ji je dal 25 centov in ji povedal, da naj hišo takoj zapusti, ker neče imeti sitnosti s policijo radi nje.

Peljal jo je do vrat, kjer jo je spustil. Šla je k neki prijateljici na Carmine St., in zvečer jo je dobil tam Mariano, ki jo je pripeljal v Alhambra hotel, kjer sta živila Sacco in njegov prijateljica. Povedala mu je, da se ga boji in da se bo vrnila k svoji mati.

Šla je k neki prijateljici na Carmine St., in zvečer jo je dobil tam Mariano, ki jo je pripeljal v Alhambra hotel, kjer sta živila Sacco in njegov prijateljica. Dalje prihodnjič.

Kdor malo dobrega bere, malo dobrega ve. Kdor pa veliko dobrega bere, veliko dobrega ve.

LJUBEZNI KES.

V živiljenju sem te bil nekoč z osornim govorom zavrnil in morda sem ti v dolgo noč živiljenja kratki dan zagrnil.

Na kraji tujega sveta bilo je prvo mojih pisem poslano tebi od srca: tako hudo jaz misil nisem.

Željno sem čakal dan za dnem glasu od tebe ali lista, kako sem čakal, sam le vem, zastonj, nikdar mi došla nista.

In zdaj name spomin tišči besed nekdanjih kakor mora, in zdaj miru mi ne deli ne tihi mrak, ne rujna zora.

Parto alle sei p. m. N. Y. Central, arrivo domenica tomorrow 9 P. M. Dimitre Marino.

Prestavljen: Zapusti N. Y. Central ob 6, zvečer in pride tja ob 9. zvečer jutri.

A bridko čutim zdaj trpeč, odkar sem naglo te izgubil, kako sem ljubil te — in več, kako tvoj duh je mene ljubil.

DOKAZ LJUBEZNI.

Od tebe sem droben list dobil, da z drugim si zdaj zaročena, da tvoj izvoljenec blag je in mil, da bodeš mu srečna žena.

Vzbudila se v srci mi ni zavist, in ljubosumje se ni mi vnelo, tresoce roke sem čital tvoj list in vendar bral ga veselo.

V živiljenju meni — predobro vsem — usojena grenka je kupa.

In ko sem te nekaj ljubil nem, ves čas sem te ljubil brez upa.

Da tudi zdaj ne prekinam jaz, ko sem te na vse izgubil — to bodi najvidnejši tebi dokaz, da sem te resnično ljubil.

* * *

Torej si se s svojo ljubico zopet pobotal. Koliko časa pa si se moral truditi, da ti je odpustila?

Celo noč.

Samo \$2.00 za celo leto, in dobite "Clev. Ameriko" v hišo vsak teden dvakrat.

Tri mesečni račun S. D. Z. od 1. januarja do 31. marca 1913.

Št. društva	Vstopnina	Asesment članov	Asesment članic	Otroci oddelki	Potni listi i. t. d.	Tiskovine	Znaki	Skupaj	Izdatki			Ostanek članov 31. marca '13.
									Bolniška podpora	Članov	Članic	
1	90.50	893.00	.....	7.65	4.25	3.85	12.80	1.012.05	432.00	351	...	20.. 371
2	9.00	.....	78.40	1.35	.....	.....	.....	88.75	.....	37	6	43
3	37.00	66.00	.....	45	.....	1.20	3.20	107.85	29.00	32	1	33
4	40.50	.....	81.60	7.50	.25	.....	.....	129.85	31.42	67	15	82
5	19.00	86.00	.....	.....	.....	1.00	.....	106.00	106.00	32	.....	32
6	3.00	69.00	.....	1.05	.....	.10	.....	73.15	46.00	23	5	28
7	33.50	98.00	.....	.60	.....	.90	4.40	137.40	30.00	45	2	47
8	16.50	34.00	1.60	.....	.....	1.00	2.40	55.50	.....	15	1	16
9	192.00	81.00	.....	.....	.....	7.80	31.60	312.40	.....	58	.....	58
10	98.00	53.00	.....	.....	.....	4.50	15.60	171.10	.....	33	.....	33
11	43.50	.....	23.20	.....	.....	2.70	.....	69.40	.....	26	.....	26
12	94.00	14.00	.....	.....	.....	3.30	7.60	118.90	.....	29	1	20
13	32.00	.....	.....	.....	.....	2.00	.....	34.00	.....	19	.....	34
14	106.00	.....	.....	.....	.....	3.40	10.80	120.20	.....	34	.....	34
	\$814.50	\$1.394.00	\$184.80	\$18.60	\$4.50	\$31.75	\$88.40	\$2.536.55	\$764.42	625	150	3416 852

Frank Sakser

Glavni urad: 82 Cortlandt St.,

NEW YORK, N. Y.

Pošilja

DENARJE
v staro domovino

potom č. kr. pošte

hranilnice na Dunaju; hitro

in ceno.

Podružnica: 6104 St. Clair Ave.,

CLEVELAND, O.

Prodaja

PAROBRODNE
LISTKE

za vse prekmorske
parobrodne družbe po izvirnih
cenah.

Tisoče Slovencev se vedno obrača na to staro
tvrdko, a nihče ne more tožiti o kaki izgubi.

LJUBEZNI KES.

V živiljenju sem te bil nekoč z osornim govorom zavrnil in morda sem ti v dolgo noč živiljenja kratki dan zagrnil.

Na kraji tujega sveta bilo je prvo mojih pisem poslano tebi od srca: tako hudo jaz misil nisem.

Željno sem čakal dan za dnem glasu od tebe ali lista, kako sem čakal, sam le vem, zastonj, nikdar mi došla nista.

In zdaj name spomin tišči besed nekdanjih kakor mora, in zdaj miru mi ne deli ne tihi mrak, ne rujna zora.

POZOR!

Ženske in dekleta, če bodete pri meni kupovale, se ne bodete kesale, ker so cene na mojem finem in vedno svežem blagu, vedno najnižje.

Imam v zalogi najlepši izber finih, čisto volnenih sukenj, oblek z žeketom, kikelj, princes oblek, vso vrsto spodnje obleke, nogavice, rokavice, kakor tudi najlepšo izbero oblek in slamnikov za deklice od 2 do 16

Nadaljevanje iz prve strani.

ZAPISNIK S. D. P. Z.

laga, da se debata zaključi ter bo todo prišlo na dnevni red. Sprejet. Br. Guna predlaga, da se voli predsednika konvencije. Podpira Reboli. Protiv predlog br. Justina sledi debata po kojej koncu se da na glasovanje. Predlog Guna se sprejme z večino.

J. Brenčič predlaga, da se imenuje kandidata tajno. Podpira Sitar. Pečnik proti predlogu in sicer, da se imenuje kandidata javno. Podpira Pavlovčič. Z večino glasov je sprejet proti predlog Pečnikov. Sledi imenovanje kandidatov.

Imenovani so: Frančiška Penko, Jožef Marinčič, Fr. Tomazič, Fr. Gorše, Jos. Zele. Volitev se vrši na listke tajno. Izid volitve: Marinčič 28, Zele 16, Penko 6, Gorše 4, Tomažič 2 glasova. — Ožja volitev med Marinčičem in Zele. Izid: Marinčič 33 glasov, Zele 24 glasov. Marinčič izvoljen za konvenčnega predsednika, Zele podpredsednik.

Delegati:

Jakob Brenčič	od dr. št. 1
Mihail Cenc	2
Frank Pavlovčič	3
Anton Grbec	4
Stefan Zabrič	6
Franc Zurman	7
Martin Klinar	9
Ivan Blazinc	10
Alojzij Strle	11
Lorenz Šajn	12
Anton Verhovšek	13
Anton Korbar	14
Ivan Krašovec	16
Franc Zupančič	19
Ivan Goršek	21
Alojzij Gregorič	22
Josip Gorič	23
Valentin Jugovič	25
Ivan Prostor	26
Franc Homan	27
Josip Bizjak	29
Ivan Pečnik	30
Frank Kastelic	34
Frank Justin	35
Jakob Rupert	36
Franc Guna	38
Ivan Reboli	39
Josip Zorko	40
Josip Marinčič	41
August Strajner	42
Josip Mecin	43
Matija Gabrena	45
Frančiška Penko	49
Alojzij Karlinger	50
Josip Zele	51
Andrej Franetič	53
Jernej Hočevar	54
Nikola Povše	56
Leopold Bregar	59
Franc Tomazič	61
Zofka Birk	62
Ivan Kaker	64
Josip Zuraj	65
Josip Bevc	69

Po prečitanju delegatov pride zopet na vrsto zadeva Pavlovčičeva. Marinčič predlaga, da naj pojasnji predsednik zakaj ni podpisal police Pavlovčiču? Predsednik pojasnjuje, da radi ne pripozna Pavlovčiča članom, ker ni hotel takoj po konvenciji pristopiti v Zvezno, pač pa je čakal, da je videl, da bode zopet konvencija ter da bode lahko voljen za delegata je hitro pristopil v društvo. Br. Sitar opominja, da naj se počaka z to zadevo, kakor že sklenjeno do reda pritožb. Dalje br. Pajk pojasnjuje, da ni bil sprejet tudi radi tega, ker je pisal v časnikih, da je on, Pajk, zapravil Zvezin denar. Karlinger predlaga, da se sprejme Pavlovčiča za delegata, ko pa pride točka pritožb, ter da se ga tedaj najde krvim, se ga izobči. Podpira Marinčič. Sprejet soglasno. Dalje predlaga Sitar, da naj glasuje delegacija li potrdi sprejem v Zvezno Pavlovčiču po gl. tajniku. Podpira Kocjan. Se da na glasovanje. Sprejet z večino, to je, delegacija pripozna pravilni in veljavni sprejem.

Delegatinja Penko predlaga, da se uredi dnevni red. Podpirano in sprejet z večino. Br. Karlinger predlaga čas zborovanja, od 8–12 dopoldne in od 2–6 popoldan, z odmorom 15 minut vsake seje. Vidrih predlaga od 7–12 dopoldne in od 2–5 popoldne. Kaker doda k predlogu Vidriha, da se ima odmora pri dopoldanski seji 30 minut; pri popoldanski nič. Gebe predlaga od pol 8 do pol 12 dop. in od pol 2 do pol 6 popoldne. Podpirani vsi predlogi. Na glasovanju sprejet predlog Vidriha z večino. Br. Ju-

stin predlaga, da se ima odmor od pol 10 do 10 dopoldne. Sprejet.

Br. Guna predlaga, da se voli predsednika konvencije. Podpira Reboli. Protiv predlog br. Justina sledi debata po kojej koncu se da na glasovanje. Predlog Guna se sprejme z večino.

J. Brenčič predlaga, da se imenuje kandidata tajno. Podpira Sitar. Pečnik proti predlogu in sicer, da se imenuje kandidata javno. Podpira Pavlovčič. Z večino glasov je sprejet proti predlog Pečnikov. Sledi imenovanje kandidatov.

Imenovani so: Frančiška Penko, Jožef Marinčič, Fr. Tomazič, Fr. Gorše, Jos. Zele. Volitev se vrši na listke tajno. Izid volitve: Marinčič 28, Zele 16, Penko 6, Gorše 4, Tomažič 2 glasova. — Ožja volitev med Marinčičem in Zele. Izid: Marinčič 33 glasov, Zele 24 glasov. Marinčič izvoljen za konvenčnega predsednika, Zele podpredsednik.

Tajnik čita pismene in brzjavne čestitke.

Pismo Slovenske Narodne Čitalnice.

Brezovaj društva Balkan, št. 69 SDPZ.

Pittsburg, Pa.

Konvencija S. D. P. Z.

6006 St. Clair ave.

Cleveland, O.

Slavna konvencija! Pozdrav vsem delegatom! Možje, delajte neumorno v korist slovenskega naroda za čast in ponos članov. Za društvo Balkan št. 69 S.D.P.Z. Frank Lah.

Podporno dr. Naprej št. 5.

SNPJ.

Slovenske Sokolice štev. 62,

SDPZ.

Zaključitev seje ob 12. uru dopoldne.

Alojzij Bavdek, zapisnikar.

II. SEJA.

Sejo otvor konvenčni predsednik ob 2. uri popoldan, 5. maja 1913.

Citanje imen delegatov in odbornikov. Navzoči so vsi.

Citanje zapisnika: Br. Reboli predlaga, da se zapisnik sprejme, br. Zorko podpira.

Proti predlaga Rovanšek, podpira br. Brenčič. Predlog br. Rebola sprejet, torej se zapisnik I. seje sprejme.

Br. Sitar predlaga, da se črta točka 2. na 7. strani pravila. Podpira Klinar in Zofia Birk. Protiv predlaga br. Justin, podpira Zorko. Po daljši debati predlaga br. Zabrič, da naj se debata zaključi. Podpirano in sprejet.

Vname se debata glede plače zapisnikarja. Brat Pavlovčič predlaga, da se plača zapisnikarju \$2,50 dnevno. A. Strajnar proti predlaga da se da 40c na uro. Sprejet predlog br. Pavlovčiča. Dalje predlaga, da se voli pomožni zapisnikar. Sprejet. Br. Gregorič predlaga Zofko Birk, podpirano in sprejet soglasno.

Citanje dočasnih častitk.

La Salle, Ill. 5-13.

Mr. Kogo Hall.

6006 St. Clair ave.

Cleveland, Ohio.

Društvo Od boja do zmage, št. 22 S.D.P.Z.. Zivelji brati delegati, izvanredne konvencije.

Veliko vas čaka truda in dela! Ne vršite se. Naše društvo vam želi največjega uspeha in napredka za S. D. P. Z. in nje članom. T. Jordan, predst. M. Gregorich, blag.

Milwaukee, Wis., May 13.

Konvencija S.D.P.Z.

6006 St. Clair ave, Cleveland,

Pozdravljeni delegati in delegatini S.D.P.Z. Obilo vspela vam želi društvo Bratoljub.

Pismo prof. Josip Zima.

Br. Pajk predlaga, da se voli 3 delegate za pregledovanje knjig. Med istim časom naj pa delegati poročajo želje društva. Br. Justin predlaga, da se bo državno zapriseženega strokovnjaka računstva. Br. Sitar povdarda, da bi bilo neobhodno potrebno dobiti državnega izvedenca v računstvu za pregled knjig. Gorše doda, da se imenuje tri delegate koji naj tolmačijo predlagovalcu poslovane. Na zgorajšnji predlog sledi daljša debata v kojej se sklene vprašati nadzorni odbor, kako je z računi. I. nadzornik F. Bartol poroča, da je pronašel nadzorni odbor raču-

ne navskriž med tajnikom in blagajnikom. Br. Gregorič povdarda, da je gl. odbor zakrivil s tem, ker ni poročal javnosti ozir. društvo, takoj ko je zapazil prvi primankljaj. Br. Rovanšek predlaga, da naj bodo predsednik bolj strogi in da naj bolj pazi na red. Br. Rovanšek poroča, da je prišel zastopnik časopisa Clevelandskoga dnevnika "Plain Dealer", ki vpraša za vstop. Reboli predlaga, da se vsem časnikarjem dovoli prost vstop. Podpira Bavdek. Sprejet.

Citanje uradnikov in delegatov.

Kocjan predlaga, da naj tajnik čita dnevni red. Podpirano po br. Pavlovčiču. Sprejet.

Otvoritev konvencije.

Citanje gl. odbornikov, delegatov in delegatini.

Volitev konvečnega odbora.

Pregled računov.

Poročila delegatov.

Pritožbe gl. odbora.

Pritožbe društva.

O združenju organizacij.

Glasilo, Zavetisce in razni drugi predlogi.

Pravila.

Plače gl. odbornikov.

Volitev gl. odbornikov.

Dodatak, da je kaj izostalega.

Določitev časa in mesta prihodnje konvencije.

Zaključitev konvencije.

Pavlovčič predlaga, da se dnevni red odobri, podpirano in sprejet.

Zadeva glede zapisnika kam naj se da v tisk. Reboli predlaga, da se da tiskati zapisnik v unijsko tiskarno. Podpirano in sprejet. Zabrič predlaga Češko tiskarno na Broadway, podpira Klinar. Zurman predlaga tiskarno Clevelandske Amerike, podpira Bombač. Sprejet predlog, da se črzelj predlog, da se črzelj v navzočnosti prednjega odbora, ter da se strinja z tedajšnjim blagajno. Tajnik čita račun z lastnoročnim podpisom blagajnika Pajka. Preostanek dne 1. septembra 1911 \$3,288,68.

Sprejet predlog, da se črzelj v navzočnosti prednjega odbora, ter da se strinja z tedajšnjim blagajno. Tajnik čita račun z lastnoročnim podpisom blagajnika Pajka. Preostanek dne 1. septembra 1911 \$3,288,68.

Sprejet predlog, da se črzelj v navzočnosti prednjega odbora, ter da se strinja z tedajšnjim blagajno. Tajnik čita račun z lastnoročnim podpisom blagajnika Pajka. Preostanek dne 1. septembra 1911 \$3,288,68.

Dodatak k zapisniku I. seje.

John Smalc, delegat št. 68.

III. SEJA.

Predsednik otvari sejo točno ob 7. uri zjutraj, 6. maja, 1913. Citanje uradnikov in delegatov.

Navzoči so vsi izvzemši br. Kakerja. — Citanje zapisnika II. seje. Zapisnik se na podprtih predlogih po br. Zupančiču sprejme. — Stavljen predlog, da naj bi se pisalo v zapisnik imen pavlovčičev. Sprejet.

Predlog, da se črzelj v navzočnosti prednjega odbora, ter da se strinja z tedajšnjim blagajno. Tajnik čita račun z lastnoročnim podpisom pavlovčičev. Sprejet.

Predlog, da se črzelj v navzočnosti prednjega odbora, ter da se strinja z tedajšnjim blagajno. Tajnik čita račun z lastnoročnim podpisom pavlovčičev. Sprejet.

Predlog, da se črzelj v navzočnosti prednjega odbora, ter da se strinja z tedajšnjim blagajno. Tajnik čita račun z lastnoročnim podpisom pavlovčičev. Sprejet.

Predlog, da se črzelj v navzočnosti prednjega odbora, ter da se strinja z tedajšnjim blagajno. Tajnik čita račun z lastnoročnim podpisom pavlovčičev. Sprejet.

Predlog, da se črzelj v navzočnosti prednjega odbora, ter da se strinja z tedajšnjim blagajno. Tajnik čita račun z lastnoročnim podpisom pavlovčičev. Sprejet.

Predlog, da se črzelj v navzočnosti prednjega odbora, ter da se strinja z tedajšnjim blagajno. Tajnik čita račun z lastnoročnim podpisom pavlovčičev. Sprejet.

Predlog, da se črzelj v navzočnosti prednjega odbora, ter da se strinja z tedajšnjim blagajno. Tajnik čita račun z lastnoročnim podpisom pavlovčičev. Sprejet.

Predlog, da se črzelj v navzočnosti prednjega odbora, ter da se strinja z tedajšnjim blagajno. Tajnik čita račun z lastnoročnim podpisom pavlovčičev. Sprejet.

Predlog, da se črzelj v navzočnosti prednjega odbora, ter da se strinja z tedajšnjim blagajno. Tajnik čita račun z lastnoročnim podpisom pavlovčičev. Sprejet.

Predlog, da se črzelj v navzočnosti prednjega odbora, ter da se strinja z tedajšnjim blagajno. Tajnik čita račun z lastnoročnim podpisom pavlovčičev. Sprejet.

Predlog, da se črzelj v navzočnosti prednjega odbora, ter da se strinja z tedajšnjim blagajno. Tajnik čita račun z lastnoročnim podpisom pavlovčičev. Sprejet.

Predlog, da se črzelj v navzočnosti prednjega odbora, ter da se strinja

Iz stare domovine.**KRANJSKO.**

Nepoboljšljiva slparica. — 1000 krov za tabernakelj škofu. Terezija Martinčič, bivša delavka iz St. Ruperta, je trosila minuto, jeson po Hradeckega vasi, kjer je stanovala, lažljivo govorico, da je zadeba na strečko 90.000 K. katerih pa še ne more takoj dvigniti. Da pa mora vsled škofovga naročila takoj poplačati za neki tabernakelj 1000 K., katere si mora pa še izposoditi. V Stanežičah, kjer je beračila, je našla svojo žrtev v osebi Katarine Zaletel. Ker je znala obdolženca tako prepričevalno govoriti in obenem pa ponudila za 1000 K. posojila 2000 K. vrnitve, se je na prigovarjanje svoje matere Marije Babnik, hči Katarina Zaletel vendarle odločila, za to posojilo, katerega ji je izročila v tukajšnji franciškanski cerkvi. Obdolženca je ta denar potem lahko niso razispala in njena žrtev je prišla kmalu do prepičanja, da je obdolženka osleparila. Obdolženka, ki dejanje priznava, je bila obsojena na z leti težke ječe.

Kap je zadeba 3letnega posestnika Alojzija Masterla iz Stražišča pri Kranju. Bil je na mestu mrtv.

Požari. — V kranjski oklici se v zadnjih dneh ponavljajo požari. V Šenčurju pogorela je 15. aprila hiša z gospodarskim poslopjem, dan preje gorele je v Voklem, 14. aprila je pogorel pod Janeza Štefeta v Kokriču in isti dan sta pogoreli dve hiše in gospodarska postopja v Zalogu pri Gručah. Najbrže se je pojavit zopet kakšni požigalec.

Avtomobisko poštno zvezo med Trojano in Zagorjem vperiuje za svoj tovorni promet met antimonska družba v Trojantu. Baje je pripravljena na lastne stroške rekonstruirati prešibke mostove ter prevzeti tudi vzdrževanje ceste. — Ta družba razpolaga tudi z vlogo Amphortasa v "Parzifa-

latini premogokopi ter namejava spravljati premog po posebni žični železnici na postajo Savo, od tod pa po Južni železnici v Ljubljano, kjer misli ustanoviti tovarno brikelot.

Utonil je pri izviru Vipave v soboto 19. aprila brat deželnega poslanca Perhavca, Ljudevit. Pokojnik je bil že dolgo bojasten. Dobili so mrtvega, dasi je ležal samo z obrazom v vodi.

Zopet nesreča pri streljanju. — V Dragomlju pri Domžalah so fantje med neko poroko streljali s topiči. Med streljanjem se je eden izmed možnatev predčasno vnel ter Janezu Kralju, po domače Strmeletovecu, odtrgal desni kazalec in mu razdrobil vso roko. Ponesrečenca so prepeljali v deženo belino. Takšne nesreče se v zadnjem času tako množe, da bi bilo najbolje, ako bi se streljanje s topiči sploh prepovedalo.

Mestna občina v Kranju izročila je javnemu prometu novo mostno tehnicu, katera stoji na istem mestu v kokriškem predmestju, kjer je bila prejšnja.

Lepa karijeva Slovenca - pevca. — Na mestnem gledališču v Mravski Ostravi je bil za letošnjo sezijo angažiran mladi slovenski baritonist Ivan Lever. Prišel je še iz operne šole. Takoj pri svojih prvih nastopih je pokazal svoje obsežne zmožnosti, ki so vzbujale vseporovske velike pozornosti. Pred kratkim je gostoval v Ahnu, kjer sta njegov krasni bariton in njegov nastop takoj zelo ugajala, da je bil takoj za dve leti angažiran. Med poslušalcem je bil tudi glasbeni ravnatelj Hans Rihcter, ki je takoj povabili Levarja, naj mu pojede poskušnjo. Po tej poskušnji se je Richter takoj odločil, da predлага Levarju, da naj se ga angažira za prihodnje slavnostne igre v Bayreuthu. Richter se je začel pogajati s Siegfriedom Wagnerjem. Posledica teh pogajanj je bila, da se je naročilo Levarju, naj naštudiira

"in" in pa Holandca. Pač lepa karjera našega mladega rojaka, ki je star šele 27 let. Mi le želimo, da bi dosegel kar največje uspehe ter proslavljen sebi in pa slovensko ime v tujini, med čim Nemci, ki jim je bil Slovenec dosedaj barbar.

Zazidani cekini. — Pred nekaj dnevi prišel je v jutro posestnik Janez Galijot, vulgo Knez, iz Cerkelj pri Kranju v svoj hlev. V svoje začudenje našel je v jaslih — 30 cekinov, kateri so padli iz luknje v zilu, katerega je pregledala mis. Cekini imajo letnico 1514 do 1568, torej so stari okoli 300 do 400 let. Nekateri imajo večnost 2kronskih srebrnjakov in drugi 2kronskih zlatnikov.

Elektrarna v Selcih. — Posestnik in žagar Gašper Sturm v Selcih uporabil lode водно moč (katera goni negovo žage) ter napravil dinamo-voz, kateri bude vas Selce preskrboval z električno energijo glede razsvetljave in električne moči. Predpisani komisijonalci gled se je v pričetku tega meseca že vršil ter se mu je nopravila elektrarna Lovilja.

Radi roparskega napada so aretovali dne 16 aprila delavca Vincencija Murovca, doma nekje na Primorskem. Karor se naši bralci gotovo še spominjajo, je neznan zločinec napadel dne 25. marca v Krupski lozi pri "vražjem kamnu" neko črnomalsko učiteljico in jo je hotel oropati, pa je bil pregnan, ker sta prišla nasproti z vodom Jakob Kepš z Rožanca in Janez Lovrin iz Lovke. Neznanec je učiteljici iztrgal torbičo iz rok in ji raztrgal tudi kriko; imel pa je nedaleč pomočnika, ki je stal na prezi. Napadalec sam je imel evit ves obraz s cunjam, da bi se ga ne moglo spoznati. Sum je padel takoj na Murovca, ker je drugi dan nenadoma popustil delo pri zgradbi belokranjske železnice in je odšel na Tolminsko.

Žalosten pojav žalostne letnine. — Iz Krške okolice in sosednjih krajev je prišlo v torek, dne 15. aprila devet sicer trd-

dni kmetov delat k belokranjski železnici. Doma inajo obširne vinograde in sadovnike, pa je mraz pobral vse njihovo jed odposlanca in od tistega čaletnošči letino. Ker tudi lani sa mu je ostalo v neizbrisnem predlanskem ni bilo skoraj spominu ime Jurisič. — Pa

nobenega pravijo Nemci, da se z našim jezikom nikam ne pride, morajo pa obenem priznati, da so se nemški diplomati v preteklih stoletjih moralni posluževati našega jezika, ako so se hoteli pogajati s Turki, ker si s svojimi zdravega v čilega otroka, mu je dal baje v ročice črveljskih željiličkov, ki jih je nosil otrok v usta in poziral. Zadevo imajo orožniki v rokah.

Dela v glavnem kanalu Ljubljance. — Pod šentpeterskim mostom se poglobuje struja z bagerjem in tla razstreljavajo. Po poglobljenju nagaja voda, ki stoji ondi meter na visoko. Med frančiškanskim in Hradeckega mostom zabijajo strojne kole v tla za zgradbo na brezih zidov.

Zgodovinska remniscenca. — Znano je, da so Turki I. 1528 pod sultonom Sulejmanom II. prvič pridrli pred Dunaj, ko so si preje podvrgli vso Ogrsko. Da prepreči nadaljnje vdape, je cesar Ferdinand poslal v Carigrad dva poslanika. O tem citamo v knjigi "Oesterreichs Hert" na 160. strani tole: "Cesar Ferdinand je poslal v Carigrad dva poslanika; eden izmed teh je bil vitez in dedni komornik hrvatski stotnik Nikola Juričič, drugi pa grof Josip Lambreg. Poslanike so 17. oktobra 1530. I. zelo slovesno sprejeli in dne 25. oktobra sta imela prvi razgovor z velikim vezirjem. Pri vsi okrestnosti, ki jo je imela ceremonija, nima manjkovali komične primesi, ko so prestopili k glavnim stvari, ki razgovoru, Grof Lambreg je govoril nemško. Veliki vezir seveda ni razumel niti besedice dolgega nagovora. Predlog naj bi nagovor ponovil latinški tolmač, je veliki vezir cd-klonil, češ, da razume samo italijansko. Tu je odpri ustva Juričič in jel razpravljal v hrvaščini iz Postojne. Ko so jih izkrali, so pustili iz zapora, je Špehar ova-

do vse znali tako dobro, da so se izvrstno razumeli. Dne 7. novembra 1530. je sultan sprejet odposlanca in od tistega čaletnošči letino. Ker tudi lani sa mu je ostalo v neizbrisnem predlanskem ni bilo skoraj spominu ime Jurisič. — Pa

pravijo Nemci, da se z našim jezikom nikam ne pride, morajo pa obenem priznati, da so se nemški diplomati v preteklih stoletjih moralni posluževati našega jezika, ako so se hoteli pogajati s Turki, ker si s svojimi

dil svojega sojetnika, da mu je ta ukradel iz denarnice 13 K. Kopitarpa so preiskali in so dobili pri njem res 26 K. Obdržali so ga kar v zaporu.

Grozni zločin blaznega. — Pod tem naslovom smo poročali, da je v Trstu mehanik Slager, uslužbenec v "Stabilimento tecnico", zakljal s kuhinjskim nožem ženo, 13 mesecev starega otroka in 70 letno tašco. Žena in otrok sta že umrla, tašča pa je bržko tudi v kratek umrla. Slager, ki se je sanjavil, in sicer takoj po izvršenem dejanju, se je v jecu zaletel s tako silo z glavo v zid, da si je prekal lobanjo. Državno pravništvo je sedaj ustanovilo proti njemu kazensko postopanje, Slagerja so oddali v blaznico, kjer bo bržkone tudi podlegel rani.

Podlo mačevanje. — Pod tem naslovom smo poročali že večkrat o podlem mačevanju, katerega izvršujejo nekateri brezvestneci v istriških vinogradih in po istriških nasadih s tem, da režejo trte in rujejo mlade drevesca. Pred kratkim so aretirali dva izmed teh lopopov. — Iz Poreča poročajo, da so ti zlikovci zopet porezali v vinogradih štirih posnetnikov zopet 121 vrst trt in napravili škode približno 4000 K. — Skupna škoda, ki so jo povzrcili ti podli mačevalci v različnih občinah, znaša že več kot 60.000 kront.

Cestni rop. — Tržaška policija je aretirala delavca Mihaela Silvana, 35 letna Marija Rabljanova. Umrla je med potjo v bolnišnico.

Avtomobilka zveza Opatija - Učka gora. — Posestnik Štefanijine koče na Učki gori je prehitel že dalj čas projektično ozkotirno železnico Opatija-Učka gora in je uvedel stalno dnevno avtomobisko zvezo med Opatijo in Učko goro.

Avtomobil ima prostora za 6 pasažirjev in se ustavi na znamenje pred vsako hišo. Cene so tako zmerne.

Pobegli motor — posoveri 100.000K. — Veliko posoveri vzbuja v Piranu nenasen bug notarja dr. Jurja Lorenzinija. Dr. Lorenzini je pobegnil že pred več dnevih. Bil je v Trstu. V petek pa se je zopet vrnil. Zaklenil se je v svojo pisarno, kjer je bil celo popoldne, zvezcer pa je pobegnil. Oškodovan je svoje klijente okroglo za 100.000 K. Okrajno sodišče v Piranu je poslalo za njim tirolico. Vzrok njegovega poloma sta slabna uprava pisarne in hazardna igra.

Stavka na Reki. — Ker delavci v pristanišču kljub pozivu delodajalcev niso prišli na delo, je sklenila zveza delodajalcev izpetje vseh pristaniščnih delavcev.

ŠTAJERSKO.

Iz Ivankovec pri Ormožu. — V soboto večer dobili smo hudo severno burjo z dežjem, katerega izvršujejo nekateri brezvestneci v istriških vinogradih in po istriških nasadih s tem, da režejo trte in rujejo mlade drevesca. Pred kratkim so aretirali dva izmed teh lopopov. — Iz Poreča poročajo, da so ti zlikovci zopet porezali v vinogradih štirih posnetnikov zopet 121 vrst trt in napravili škode približno 4000 K. — Skupna škoda, ki so jo povzrcili ti podli mačevalci v različnih občinah, znaša že več kot 60.000 kront.

IZ STRAHU PRED SKUŠNJO. — Iz strahu pred skušnjo je skočila v Sočo, kjer se poroča iz Gorice, hčerka tovarnarja Rolleta pri Ajdovščini, Frida Rollet, gojenka goriškega učiteljšča. Druga vesti veda, da je izvršilo dekle samomor vsled družinskih razmer.

Avtomobilka zveza Opatija - Učka gora. — Posestnik Štefanijine koče na Učki gori je prehitel že dalj čas projektično ozkotirno železnico Opatija-Učka gora in je uvedel stalno dnevno avtomobisko zvezo med Opatijo in Učko goro. Avtomobil ima prostora za 6 pasažirjev in se ustavi na znamenje pred vsako hišo. Cene so tako zmerne.

Oglasni so pol trgovine na trgovcu. Trgovec, ki ne oglašuje, teden imelo je že na vseh končnih toliko dela, a sedaj ne gre, kaj da naj pravzaprav začne.

Oglasni so pol trgovine na trgovcu. Trgovec, ki ne oglašuje, teden imelo je že na vseh končnih toliko dela, a sedaj ne gre, kaj da naj pravzaprav začne.

POSEBNOSTI ZA MAJ.

A. Kaušek, veletrgovina

6202-6206 ST. CLAIR AVE.

Za ta mesec smo odločili posebni oddelki blaga, ki se bodo prodajalo pod kupno ceno. Naša navada ni vedno oglaševati in kričati o kakovosti blaga in nizkih cenah. Vsak, ki kupi pri nas enkrat, se prepirča sam in zopet pride.

Posebni oddelki za neveste.

Imamo veliko zalog raznovrstnih poročnih oblek za neveste, kateri tudi za družice, svilene, volnene ali šlingane; vedno najnovejši kroj, po zelo znižanih cenah. Importirani venčci in šlajerji. Fino platneno belo perilo, spodnje obleke, svilene rokavice, nogavice, bele nizke in visoke čevlje; sploh vse kar potrebuje nevesta ali družica. Pridite in se prepirčajte.

Posebni oddelki za birmance.

Velika zalog belih deklinskih oblek za dekleta, ki grejo k prvemu sv. obhajilu ali birmi. Imamo jih v vseh številkah in cenah. Istočasno imamo krasno zaloge vencev in šlajerjev nalažč za to pripravljenih. Cene vedno nižje kot druge.

Splošne posebnosti.

Naša zalog finih ženskih oblek z zaketi je sedaj zopet večja, ker prekupili smo cel oddelok tovarne. Celotno obleko, avleno, volneno ali platneno v katerikoli barvi, kroju ali meri je dobiti vedno pri nas. Cene od \$1.00 naprej. Imamo pa svedka že mnogo drugih predmetov, katerih vseh tukaj navesti ne moremo.

Splošne posebnosti.

Velika zalog moških potrebičin, kakor srajce, blaz, kravat, ovratnikov, nogavic, naramnic itd. Velika in fine izberi ženskih sukenj. Največja in najboljša zalog moških ženskih, deških, deklinskih in otročjih delavnih in prazničnih čevljev.

A. KAUSEK, Prva slovenska veletrgovina,
6202-6206 ST. CLAIR AVENUE.

OB REKI RIO DE LA PLATA

POTOPISNI ROMAN.

SPRHAL KAROL MAY

Za "Clevelandko Ameriko" priredil
L. J. P.

"Na koncu, seveda," se smejem.

"Gotovo! Sutul sem sicer, da nas ne boste pustili na cedile, vi in moji jerbateri, toda mojo sled dosem poiskati, je bilo vendar silno težavno."

"Naspretno, bilo je tako lahko. Toda glejmo, da prideš prej na varno."

"Ali ste reši ujeli majorja?"

"Da. Kako ste pa zvedeli?"

"Uganil sem, ker so lopovi neznanstvo kleti. Dva ujetnika sta zginila in tudi major. Bili so vsi iz sebe. Raditega sem se bal, da bostejo z nami toliko stroje postopali."

"Bostejo pa sedaj toliko bolj veseli, posebno ker je vaš brat takoj, katerega pač nista pričakovali."

"Moj brat je takaj?" vpraša vas oveseljen. "To je krasno! Hitimo, da ga prej objarem."

"Le počasi, senores. Major ne sme takoj vedeti, da ste vse prosti. Rad bi videl njegov obraz, ko bo vas videl pred seboj. Pozdravite se torej s svojim bratom prav tisto."

Ko prideš v skrivališče, se brata pozdravita, toda tako, da major ni mogel videti obeh Montesov. Potem se pa skrije Monteso s svojim strinjnikom pod drevesa, in Indijanec pripeče majorja. Slednji me rado vedno pogleda, ker hotel je zvedeli, kaj smo dosegli, z obrazavo pri njegovih ljudeh. Jaz pa naredim zelo resen obraz in mu rečem:

"Senor Cadera, ostati boste moralni še dolgo časa pri nas."

"Mi je prav," se smeje zaničljivo. Sicer ste se pa sedaj zanimali. Moji ljudje niso tako neumni, da bi sprejeli vaše predloge."

"To je seveda res."

"Sedaj pa čakajte, da dobite svojega Montesa in njegovega strinjnika."

"Mislite, da je naša potrebitost tako velika? Nikakor ne. Jaz sam grem po oba ujetnika."

"Smešnost."

"Le smejamte se, dokler se vam zlubi. Ujel sem vas in vprostil oba mornarja. Mislim more, da tudi ki obema drugima pride, če le hočem."

"Da, če bi vi hoteli, prinesete tudi mesec z neba. Toda vrnjanje tudi s tem, da boste moji ljudje sedaj dvakrat bolj predvini."

"Lepo. Sicer, vas pa ne morem razumeti, ker če sprejmete moje predloge, ste takoj presti."

"Tega ne maram."

"Torej vas peljem v Montevideo."

"Ha! V Montevideo me ne pripeljete. Za to je že skrbitev."

"Motite se. Mi jahamo način tja."

"Mogoče pa ne."

Povedal je to s tako odločnim glasom, da sem pričel takoj slutiti, da ima kak skriven načrt, o katerem še nismo nicaesar vedeli. Ker pa nisem imel volje ne veselja dalj z njim obnavljati, rečem:

"Če se nam ljubi, jahamo takoj tja."

"Nikar ne govorite. Obeh Montesov vendar ne boste pustili za seboj."

"Na noben način ne. Kaj pa, če bi oba moža že imeli?"

"Hudica imate, ne pa dva moža."

"Hudica ne morem imeti, ker sem jaz sam hudic, karste že večkrat se izrazili. Ali boste pogledati oba seniora, ki se vam sedaj predstavita?"

Oba Montesa stopita izza streves. Major se prestraten agane, ko ju zagleda. Ves neravnos trga na jermenju, s katerim je bil privzeten in kriči:

"Diabol! To ste vi. Da, gravi hudič ste."

"Da, lopov, mi smo," odvrne jerbatero. "Ta senior nas je vprostil, in sedaj je vaš konj i odgovorov, da je minila pol-

noč, predno smo zatisnili oči.

Ko nas Indijanec zbiti, je bil še polmrak. Major leži ob drevesu in se dela kot bi spal. Najbrž ni mogel dobiti celo noč miru. Za nas je pa veljalo najprvo, da poiščemo primeren prostor, kamor spravimo konje. Indijanec se takoj ponudi, da izbere prostor. Napotim se torej z njim. Pot je vodila mimo njegove koče in se nekako naprej. Ko korakava takoj eden za drugim, začenja konjsko hrztenje. Hitro stopeva za grm, da naju ljudje ne bi opazili. Toda v svojem veselu opazim v prihajočih oba jerbatera, ki sta nesla rančeru denar, katerega sem majorju odvezel. S seboj sta imela še deve, ali deset ljudi. Kmalu zvem vse natančno. Stari rančero je imel sina, ki pa je bil ob času napada na njegovo rančo odšoten. Kmalu po našem odhodu od požgane ranče se je po vrnji domov. Njegova jeza je bila velika, ko je zvedel, kaj se je zgodi. Tako je sklenil se podati jerbatev na pomoč, in spomota odzivlja, da bi mu pomagali. Hotel se je maščeval nad majorjem, toda ko mu povem, da dobi vse konje nazaj, in ko pomisli na denar, katerega sem vzel majorju in izročil njegovemu očetu, tedaj se je poždala njegova jeza. Ko pride v naše taborišče se zadovoljil s tem, da majorja parkrat suni z nogo.

Major sprevidi, da s silo govorov ne bo ničesar opravil, radi cesar reče:

"Naredite na kratko. Kaj naredite z menoj?"

"Pravzaprav bi vas moral izročiti sodniji, toda tega nčem storiti, ker mislim, da —"

"Ne," me prekine estanciero. "Mi ga vzamemo s seboj, da prejme svojo kazeno."

"Naredite raje z njim kakor se naredi z vsakim lumpom. Vrzite ga proč od sebe, da ga ne vidimo več. Za nami govorov ne bo več stikal. Kaj pravite vi, brat Hilario?"

"Popolnoma vašega mnemja sem."

"Dobro!" se obrnem proti majorju. Slišali ste, kar sem zahvalil od vas. Pripravljeni smo spustiti, toda pod enim pogojem. Najprvo zahtevamo ukradene konje."

"Stran z njimi."

"Potem nam morate obljubiti, da odidete navsezgodaj zjutraj na drugo stran reke s počitjo splava."

"Prav rad. Celo pripravljen sem, da to takoj storim, samo da vašega prokletega obraza ne vidim več."

"Mogoče mislite, da mi je vaš obraz ljub. Nadalje se boste podpisali na listek papirja, da ste seniorju rančeru drage volje povrnili denar, ker sicer utegneš kdaj trdit, da sem vam denar jaz vzel."

"In če ne podpišem?"

"Tedaj greste z nimi."

"Caracha! Pisite! Podpisal bom. Ali še kaj zahtevate?"

"Gotovo! Glejte tu Indijanca, ki leži na tleh. Plačajte mu petsto dolarjev za bolečine, katere ste mu povzročili."

"Major je hotel se pogajati, toda jaz sem ostal trd. Podpisati se je tudi moral, da izroči ti denar kot darilo Indijanec. Konečno še vprašam majorja:

"Kdaj dobimo konje?"

"Takoj če hočete."

"No, to ne gre. Ko boste sprejeli konje, pridešmo v dotočko z vašimi ljudmi, kar pa ponoči nikakor ni prijetno. Bolje je, da počakamo dneva."

Potem pa potegnem iz žepa nekaj listov, katere major pošteje in podpiše kakor sem zahteval. Brat Hilario se pa še enkrat napoti v sovražnikov tabor, nakar zopet pripelje s seboj onega vojaka, ki je bil že enkrat pri nas. Njemu naroči major, naj pove ljudem, da so mirni tekom noči, da jutri izročijo ukradene konje in naj poslušajo povelja brata Hilarija, ki pride zjutraj v njih tabor.

Ko je bilo vse urejeno, se konečno pripravimo za počitek. Majorja privežemo ob drevo. Indijanec se ponudi s svojo ženo, da čuva. Todaj minilo je še mnogo časa, predno smo zapali. Bilo je toliko vprašanj in

Gran Chaco in Tukuman? Na tej poti se dobimo."

"Radi mene lahko, toda mislite, da pride takoj poceni od mene, kakor se vam je sedaj posrečilo."

In major odkoraka z zaničljivim pogledom. Monteso pa stopi k meni in vpraša:

"Senor, ali naj pošljem kroglio za njim?"

"Ne, ker morilci nismo."

Toda sedaj je še čas. Pozneje se budem lahko kosal."

"Ne merite s puško, ker puške on vreden ni."

"Kakor hočete. Vendar slušam, da bi bilo bolje, če bi ga pobil na tla."

Vležemo se pod drevesa, da opazujemo bila može. Svojega poveljnika tisto sprejmejo. Vidimo, da stopi med nje, potem pa govori precej časa z njim.

Potem pa razvejejo može od posadke, splava; tudi z njimi se pogovarja. Vojaki pripravljajo orožje in konje, katere vodijo na splav, ki kmalu smukne po vodi. Vojaki se trudijo zajedno z mornarji, da obdrže splav na površju. V teku četrte ure so že na drugi strani brega. V roke vzamem daljnogled. Tam vidim, kako vse hitijo na breg, dočim poseže major v žep in plača brodarje. Potem pa odjezdijo vse skupaj po ravnini.

Podamo se na polotok in pogledamo, če so vojaki mogoče kaj pustili za seboj. Dobili nismo ničesar. Indijanec nam pove, da pride popoldne parni po reki, in nas prosi, da počakamo tukaj do tedaj.

Ker smo pa vsi potrebovali počitka, in ker smo si imeli še mnogo povedati, smo radi odpočakali.

Sklenemo, da se utaborimo na polotoku in si tam pripravimo dober zajutrek. Tudi svoje konje prepeljemo na polotok. Ker pa majorju nisem zapupal, sem seveda tudi straže razpostavil.

Jerbatero je kar gorenje maščevalna. Gorje majorju, če ga delbi v roke. Sicer so pa bili vsi veseli, da se je nevarnost tako lahko končala. Le Indijanec ni bil zadovoljen, ker je še vedno čutil bolečine. Sel je v kočo k svoji ženi, da se vleže in mu skuha žena zdravilo, kakov je tam navada.

"Da."

"V kratkem času vam sledimo, sprejmemmo konje. Ěstančiero ostane pri majorju. Pojrite počitko."

Deset minut pozneje mu tudi mi sledimo. Čakali nismo dolgo, ko se pokažejo konji. Kokrali so eden za drugim. Divje štiri može jih snejo pripečljati do onega mesta, kjer smo včeraj stali, ko je Monteso bezal. Tu je lastnik konj, ki slednje takoj lahko sprejme in odide z njimi proti domu. Ali greši sedaj k njim?"

"Toda s tem ne boste zadovoljni."

"Pač. Major je dal povelje, da ga morajo v vsem poslušati. Konje zvečejo skupaj, in le štiri može jih snejo pripečljati do onega mesta, kjer smo včeraj stali, ko je Monteso bezal. Tu je lastnik konj, ki slednje takoj lahko sprejme in odide z njimi proti domu. Ali greši sedaj k njim?"

"Da."

"V kratkem času vam sledimo, sprejmemmo konje. Ěstančiero ostane pri majorju. Pojrite počitko."

Videli smo, da so bila može zginili na prostem bregu, in tudi splav je odplaval naprej. Pošembega vzroka za nemir nismo imeli, vendar sem čutil v sebi nekako skrb, ki se ni dala pregnati. Vstal sem torej in korakal ob bregu semintja, da bi mogoče kaj opazil. Pa že čez pol ure se vrnem, ker nisem nisem ničesar sumljivega opazil. Kakega napada se ni bilo bilo.

In posamič stopam skozi bicevje, začujem v grmovju za seboj šum. Hitro se obrnem. Neki mož je za meno v grmovju, kjer se je skril, in pravkar je zagnal svojo laso za meno. Pravkar sem se imel čas prijeti za puško in jo držati tako, da me je branila pred laso. S tem sem se sicer obrnil, da me lasa ni zadavila, toda ovila se je okoli puškine cevi in sicer s takoj silo, da mi je puška zletela iz rok in sem pri tem dobil s kopitom tudi precejšen udarec na glavo.

Za trenutek sem omamlijen. Vse se blišči pred očmi, vendar vidim, da pride še več adutov iz grmovja. Hitro posežem za pas, da potegnem revolver, tu pa že priletijo tri bole nad mene. Skočiti hočem vstran, vendar ne morem. V trenutku sem na tleh, in tako sem se prepričal o nevarnosti teh bol. Braniti se nikakor ne morem, ker me kroglice ovijajo po celem životu. Kakor bi trenil, sem popolnoma zvezan in oropan vsega, kar nosim s seboj. Šest adutov se pa rezijo okoli mene ter me obdelujejo s psovkami, na katere seveda nismo odgovorili.

Za trenutek sem omamlijen. Vse se blišči pred očmi, vendar vidim, da pride še več adutov iz grmovja. Hitro posežem za pas, da potegnem revolver, tu pa že priletijo tri bole nad mene. Skočiti hočem vstran, vendar ne morem. V trenutku sem na tleh, in tako sem se prepričal o nevarnosti teh bol. Braniti se nikakor ne morem, ker me kroglice ovijajo po celem životu. Kakor bi trenil, sem popolnoma zvezan in oropan vsega, kar nosim s seboj. Šest adutov se pa rezijo okoli mene ter me obdelujejo s psovkami, na katere seveda nismo odgovorili.

Za trenutek sem omamlijen. Vse se blišči pred očmi, vendar vidim, da pride še več adutov iz grmovja. Hitro posežem za pas, da potegnem revolver, tu pa že priletijo tri bole nad mene. Skočiti hočem vstran, vendar ne morem. V trenutku sem na tleh, in tako sem se prepričal o nevarnosti teh bol. Braniti se nikakor ne morem, ker me kroglice ovijajo po celem životu. Kakor bi trenil, sem popolnoma zvezan in oropan vsega, kar nosim s seboj. Šest adutov se pa rezijo okoli mene ter me obdelujejo s psovkami, na katere seveda nismo odgovorili.

Za trenutek sem omamlijen. Vse se blišči pred očmi, vendar vidim, da pride še več adutov iz grmovja. Hitro posežem za pas, da potegnem revolver, tu pa že priletijo tri bole nad mene. Skočiti hočem vstran, vendar ne morem. V trenutku sem na tleh, in tako sem se prepričal o nevarnosti teh bol. Braniti se nikakor ne morem, ker me kroglice ovijajo po celem životu. Kakor bi trenil, sem popolnoma zvezan in oropan vsega, kar nosim s seboj. Šest adutov se pa rezijo okoli mene ter me obdelujejo s psovkami, na katere seveda nismo odgovorili.

Za trenutek sem omamlijen. Vse se blišči pred očmi, vendar vidim, da pride še več adutov iz grmovja. Hitro posežem za pas, da potegnem revolver, tu pa že priletijo tri bole nad mene. Skočiti hočem vstran, vendar ne morem. V trenutku sem na tleh, in tako sem se prepričal o nevarnosti teh bol. Braniti se nikakor ne morem, ker me kroglice ovijajo po celem životu. Kakor bi trenil, sem popolnoma zvezan in oropan vsega, kar nosim s seboj. Šest adutov se pa rezijo okoli mene ter me obdelujejo s psovkami, na katere seveda nismo odgovorili.

Za trenutek sem omamlijen. Vse se blišči pred očmi, vendar vidim, da pride še več adutov iz grmovja. Hitro posežem za pas, da potegnem revolver, tu pa že priletijo tri bole nad mene. Skočiti hočem vstran, vendar ne morem. V trenutku sem na tleh, in tako sem se prepričal o nevarnosti teh bol. Braniti se nikakor ne morem, ker me kroglice ovijajo po celem životu. Kakor bi trenil, sem popolnoma zvezan in oropan vsega, kar nosim s seboj. Šest adutov se pa rezijo okoli mene ter me obdelujejo s psovkami, na katere seveda nismo odgovorili.

Za trenutek sem omamlijen. Vse se blišči pred očmi, vendar vidim, da pride še več adutov iz grmovja. Hitro posežem za pas, da potegnem revolver, tu pa že priletijo tri bole nad mene. Skočiti hočem vstran, vendar ne morem. V trenutku sem na tleh, in tako sem se prepričal o nevarnosti teh bol. Braniti se nikakor ne morem, ker me kroglice ovijajo po celem životu. Kakor bi trenil, sem popolnoma zvezan in oropan vsega, kar nosim s seboj. Šest adutov se pa rezijo okoli mene ter me obdelujejo s psovkami, na katere seveda nismo odgovorili.

Za trenutek sem omamlijen. Vse se blišči pred očmi, vendar vidim, da pride še več adutov iz grmovja. Hitro posežem za pas, da potegnem revolver, tu pa že priletijo tri bole nad mene. Skočiti hočem vstran, vendar ne morem. V trenutku sem na tleh, in tako sem se prepričal o nevarnosti teh bol. Braniti se nikakor ne morem, ker me kroglice ovijajo po celem